

පුස්තකාලය තුළින් සමාජයීය සංවර්ධනය දෙසට

චාන්දනී, ජයසුන්දර ගමගේ

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

E-mail: chandani@sjp.ac.lk

රටක ජනතාවගේ ආධ්‍යාත්මික වර්ධනයක් ඒ හේතූකොට ගෙන සමාජයීය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමෙහි ලා මහඟු බලයක් පුස්තකාලය සතුය. ලේඛකයාගේ සිතෙහි උද්වීචනය වූණු සහ වර්තමානයේ ඔවුන් තුළ උද්වීචනය වන්නා වූ අනේකවිද සිතූම් පැතුම් හා දැනුම් සම්භාරයන් කැටි කොට ගත් මතක ගබඩාවක් ලෙස පුස්තකාලය හැඳින්විය හැකිය. අයි. ඩී. මොරෝෂෝවා නැමැති රුසියන් ලේඛකයා “ලෙනින්” පුස්තකාලය හඳුන්වා ඇත්තේ ද සමාජයේ අද්විතීය මතක ගබඩාවක් ලෙස ය.

වර්තමානයේ ඇතැම් ධනවාදී රටවල් පුස්තකාල සේවාවන් පෞද්ගලීකරණයට ලක් කිරීමට උත්සාහ කළ ද පුස්තකාලය යන්න ආර්ථික වාසි ලබා ගැනීමේ අරමුණින් පිහිටුවන සහ පවත්වාගෙන යන ලද්දක් නොවන අතර එය යහපත් පුරවැසියා යන ප්‍රතිලාභය සමාජගත වීම සිදු වීම සඳහා සේවා නැමුරු කර ගත්තකි. නූතන රාජ්‍ය පාලකයා පමණක් නොව අතීත රාජ්‍ය පාලකයෝ ද සමකාලීන සමාජයට ඉමහත් බලපෑමක් කිරීමට පුස්තකාලයට හැකි බව විශ්වාස කළහ. 1933 දී හිට්ලර් විසින් ජර්මනියේ යුදෙව්, කතෝලික, මාක්ස්වාදී හා පැසිපිට්වාදී නොවන ඇල්බට් අයින්ස්ටයින්, සිග්මන් ප්‍රොයිඩ්, මැක්සිම් ගෝර්කි, ජැක් ලන්ඩන්, කාල් මාක්ස් ආදී විශිෂ්ට ලේඛකයන් විසින් ලියන ලද සියලුම පොත් එරට පුස්තකාලවලින් ඉවත් කරන ලදී. ජනතාවගේ සිතූම් පැතුම් කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් ඇතිකිරීම විෂයෙහි පුස්තකාලය සතු හැකියාව කොතරම් දැයි නාසිවාදී දේශපාලන මණ්ඩලය මැනවින් අවබෝධ කරගෙන සිටීම එයට හේතුව විය.

දෙවන ලෝක යුද්ධය නිමා වීමත් සමගම නැගෙනහිර ජර්මනිය තුළ තිබූ සියලුම පුස්තකාල කොමියුනිස්ට් සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය යටතට ගත් අතර කොමියුනිස්ට් දහමට අදාළ පොත්පත් ඒවායේ ගබඩා වන්නට විය. පුස්තකාලයක සමාජීය බලපෑම කොතෙක් ද යත් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් පවා විවිධ පීඩාවන්ට ලක් වූ අවස්ථා ඉතිහාසයේ අසන්නට ලැබේ. ජර්මනිය විසින් ප්‍රංශය ආක්‍රමණය කළ අවස්ථාවේ එවකට ප්‍රංශ පුස්තකාලවල සිටි ඇතැම් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් සිරභාරයට ගත් අතර ප්‍රංශ ජාතික ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක ආයතනයේ අධිපති ජුලියන් පුනුරුත්තාපන කඳවුරකට පිටුවහල් කර ඇති බව සඳහන් වේ.

වර්ණ හේදය නිසා අයිතිවාසිකම් අහිමි වී ඇති කළු ජාතිකයෝ සිය අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීම උදෙසා පුස්තකාලය මාධ්‍යයක් කරගෙන තිබේ. නිව්යෝක් ටයිම්ස් හි “විවෘත ලිපියක්” මැයෙන් පල වූ ආතර් ඇෂෝ නම් ඇමරිකාවේ සිටි දක්ෂ කළු ජාතික ටෙනිස් ක්‍රීඩකයා තම දෙමව්පියන්ට ලියන ලද ලිපියෙහි සඳහන්ව ඇත්තේ ඔවුන්ගේ දරුවන් පුස්තකාලවලට යවන ලෙස කර ඇති ආයාචනයකි.

“පුස්තකාලවලින් තොර ලෝකයක ඇති එලය කුමක් ද? තරුණ ජනතාව කියවීමට ඉගෙන ගත යුතුයි. ඔබ පුස්තකාලය වසා දැමුවොත් ඔවුන්ට ජීවත්වීමට සිදු වන්නේ අඳුරේ ය. පුස්තකාලය විවෘත කරන්න” යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ ඇමරිකාවේ නාගරික අය වැය මගින් සමහර පුස්තකාල වසා දැමීමට තීරණය කිරීම නිසා එයට එරෙහිව ක්‍රියා නැගී සිටි බ්‍රොන්ක්ස් හි කුඩා ළමයෙකු නගරාධිපතිවරයාට යැවූ ලිපියක කොටසකි.

මේ අනුව බලන කළ අසත්‍යයේ හා මිත්‍යාවේ කඩකුරාවෙන් වැසී ගිය ලෝකයක සත්‍ය හා යථාර්ථය මානව වර්ගයාට උරුම කළ දාර්ශනිකයන්ට සිය දර්ශනය ඔප මට්ටම් කරමින් ලොවට ඉදිරිපත් කිරීමට ජවය ලබා දුන්නේ එදා මෙන් අද ද සමාජයේ ප්‍රගමනය උදෙසා නිහඬ සේවයක් ලබා දෙන පුස්තකාලයන්ය. එනම් මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ආරම්භයේ සිටම එක් පරපුරකින් තවත් පරපුරක් උදෙසා දැනුම ප්‍රවාහය කරමින් මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය උදෙසාත් සමාජයේ ප්‍රගමනය උදෙසාත් මහත් වූ සේවාවක් ඉටුකරන අද්විතීය ආයතනයක් ලෙස පුස්තකාලය හැඳින්විය හැකි බව මොනවට පැහැදිලි වෙයි.